

**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

28 maart 2025

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek
teneinde de dierenbeschermingsverenigingen
de bevoegdheid toe te kennen
om in rechte op te treden**

Amendementen

*Zie:***Doc 56 0226/ (B.Z. 2024):**

- 001: Wetsvoorstel van mevrouw Almaci c.s.
- 002: Amendement.
- 003: Advies van de Raad van State.
- 004 en 005: Amendementen.
- 006: Advies van de Raad van State.

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

28 mars 2025

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code judiciaire
afin d'habiliter
les associations de protection animale
à agir en justice**

Amendements

*Voir:***Doc 56 0226/ (S.E. 2024):**

- 001: Proposition de loi de Mme Almaci et consorts.
- 002: Amendement.
- 003: Avis du Conseil d'État.
- 004 et 005: Amendements.
- 006: Avis du Conseil d'État.

01337

Nr. 4 van de heer **De Smet**

Art. 3 (nieuw)

Een artikel 3 invoegen, luidende:

“Art. 3. § 1. Onverminderd de jurisdictionele bevoegdheden stelt de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, op verzoek van de procureur des Konings, van een administratieve overheid of van een rechtspersoon die op duurzame en effectieve wijze de bescherming en het welzijn van de dieren nastreeft in het raam van zijn maatschappelijk doel, het bestaan vast van elke onder het strafrecht vallende handeling die een kennelijke inbreuk of een ernstige dreiging voor een inbreuk vormt op een of meer bepalingen inzake dierenwelzijn, waarbij het leven van het betrokken dier of de betrokken dieren in het gedrang wordt gebracht of kan worden gebracht.

Hij kan de staking bevelen van de voor het dierenwelzijn bedreigende handelingen waarvan de uitvoering reeds is begonnen of maatregelen opleggen ter preventie van de uitvoering ervan dan wel ter voorkoming van de aantasting van het dierenwelzijn. Vóór elk debat ten gronde moet worden gepoogd de partijen te verzoenen.

De voorzitter kan de overtreder een termijn toestaan om zich naar de opgelegde maatregelen te schikken.

§ 2. De vordering wordt ingesteld en behandeld zoals in kort geding overeenkomstig de artikelen 1035 tot 1038, 1040 en 1041 van het Gerechtelijk Wetboek.

Over een vordering ten gronde die ingesteld en behandeld wordt zoals in kort geding wordt uitspraak gedaan niettegenstaande enige strafvordering uitgeoefend wegens dezelfde feiten.

De uitspraak over de strafvordering die betrekking heeft op feiten waartegen een vordering tot staking is ingesteld, wordt uitgesteld totdat inzake de vordering tot staking een beslissing is gewezen die in kracht van gewijsde is gegaan.

N° 4 de M. **De Smet**

Art. 3 (nouveau)

Insérer un article 3, rédigé comme suit:

“Art. 3. § 1er. Sans préjudice des règles régissant les compétences juridictionnelles, le président du tribunal de première instance, à la requête du procureur du Roi, d’une autorité administrative ou d’une personne morale, poursuivant de manière durable et effective, dans le cadre de son objet social, la protection et le bien-être des animaux, constate l’existence de tout acte pénalement répréhensible, constituant une violation manifeste ou une menace grave de violation d’une ou de plusieurs dispositions en matière de bien-être animal mettant en péril ou étant susceptible de mettre en péril la vie de l’animal ou des animaux concerné(s).

Il peut ordonner la cessation d’actes qui ont formé un commencement d’atteinte au bien-être animal ou imposer des mesures visant à prévenir l’exécution de ces actes ou à empêcher des atteintes au bien-être animal. Avant tout débat au fond, une tentative de conciliation a lieu.

Le président peut accorder au contrevenant un délai pour se conformer aux mesures ordonnées.

§ 2. L’action est formée et instruite selon les formes du référé conformément aux articles 1035 à 1038, 1040 et 1041 du Code judiciaire.

Il est statué sur une demande au fond introduite et instruite selon les formes du référé, nonobstant toute action pénale exercée en raison des mêmes faits.

Il est sursis à statuer sur l’action pénale relative à des faits faisant l’objet d’une action en cessation, jusqu’à ce qu’une décision passée en force de chose jugée ait été rendue relativement à l’action en cessation.

Tijdens het uitstel wordt de verjaring van de strafvordering geschorst. Er kan ook uitspraak worden gedaan over een tegenvordering wegens tergend en roekeloos geding.

§ 3. Het vonnis over de vordering tot staking is bij voorraad uitvoerbaar, niettegenstaande elk hoger beroep en zonder borgtocht.

Tegen het vonnis kan beroep worden ingesteld."

VERANTWOORDING

De afdeling Wetgeving van de Raad van State, die om advies is gevraagd over de amendementen nrs. 2 en 3 op het wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek teneinde de dierenbeschermingsverenigingen de bevoegdheid toe te kennen om in rechte op te treden, heeft in zijn advies nr. 77.434/2 van 19 februari 2025 over amendement nr. 2, dat artikel 3 van de wet van 12 januari 1993 betreffende een vorderingsrecht inzake bescherming van het leefmilieu bijna identiek overneemt, geoordeeld dat de uitsluiting van de verwijzing naar artikel 1039 van het Gerechtelijk Wetboek, in de wet van 12 januari 1993, moet worden overgenomen aangezien dat artikel het uitdrukkelijk heeft over de gevolgen van een beschikking in kort geding, dus uitgesproken bij voorraad, wegens (niet veronderstelde) spoedeisendheid. Dat geldt niet voor vonnissen die uitgesproken worden in het kader van een vordering tot staking die behandeld wordt en waarover uitspraak wordt gedaan zoals in kort geding, maar dan wel ten gronde.

Dit amendement strekt ertoe rekening te houden met die opmerking bij de formulering van het nieuwe eerste lid van artikel 3, § 2.

Voorts is de Raad van State van oordeel dat het niet nodig is de nadere procedureregels waaraan de vordering in kort geding moet beantwoorden, vast te stellen aangezien die al vastgelegd zijn in de artikelen 1035 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek, waarnaar verwezen wordt in het eerste lid.

Daarom schrapt de indiener van dit amendement de leden 2 tot 4 die met amendement nr. 2 worden beoogd.

Pendant la surséance, la prescription de l'action publique est suspendue. Il peut également être statué sur une demande reconventionnelle fondée sur le caractère téméraire ou vexatoire de l'action.

§ 3. Le jugement rendu sur l'action en cessation est exécutoire par provision nonobstant tout recours et sans caution.

Le jugement est susceptible d'appel."

JUSTIFICATION

Le Conseil d'État, section de législation, saisi d'une demande d'avis sur les amendements n°s 2 et 3 à la proposition de loi modifiant le Code judiciaire afin d'habiliter les associations de protection animale à agir en justice, a considéré, dans son avis 77.434/2 du 19 février 2025 que l'amendement n° 2, lequel reproduit quasi à l'identique l'article 3 de la loi du 12 janvier 1993 concernant un droit d'action en matière de protection de l'environnement, que l'exclusion de la référence à l'article 39 du Code judiciaire, dans la loi du 12 janvier 1993, doit être reprise dès lors que l'article 1039 du Code judiciaire vise expressément les conséquences d'une ordonnance en référé, c'est à dire au provisoire, sous le bénéfice de l'urgence (non présumée), ce qui n'est pas applicable pour les jugements prononcés dans le cadre d'une action en cessation, instruite et jugée comme en référé, mais au fond.

Le présent amendement vise à tenir compte de cette remarque dans la rédaction de l'article 3, § 2, nouveau alinéa premier.

Par ailleurs, le Conseil d'État considère qu'il n'est pas nécessaire de fixer les modalités procédurales auxquelles la "demande en référé" doit répondre, celles-ci étant déjà fixées aux articles 1035 et suivants du Code judiciaire, auxquels il est fait référence à l'alinéa premier.

Dans ce cadre, l'auteur du présent amendement supprime les alinéas 2 à 4 prévus à l'amendement n° 2.

Ten slotte worden, overeenkomstig de opmerking van de Raad van State, in artikel 3 (nieuw), § 2, vijfde lid, de woorden “niettegenstaande enige, voor dezelfde feiten ingestelde strafvordering” vervangen door de woorden “niettegenstaande enige strafvervolgning uitgeoefend wegens dezelfde feiten”.

Enfin, conformément à l’observation faite par le Conseil d’État, à l’alinéa 5 du paragraphe 2 de l’article 3 (nouveau), le mot “intentée” est remplacé par le mot “exercée”.

François De Smet (DéFI)

Nr. 5 van de heer **De Smet**

Opschrift

Het opschrift vervangen door:

“Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, teneinde de dierenbeschermingsverenigingen de bevoegdheid toe te kennen om in rechte op te treden en een op zichzelf staande stakingsprocedure in te stellen”.

VERANTWOORDING

Aangezien amendement nr. 4 ertoe strekt wetsvoorstel DOC 56 0226/001 aan te vullen met een nieuw artikel 3 tot instelling van een soortgelijke stakingsprocedure als die welke bij de wet van 12 januari 1993 betreffende een vorderingsrecht inzake bescherming van het leefmilieu werd ingesteld, is de Raad van State van oordeel dat het opschrift van het wetsvoorstel moet worden aangevuld om aan te geven dat het de bedoeling is dat de dierenbeschermingsverenigingen een op zichzelf staande stakingsprocedure kunnen instellen.

N° 5 de M. **De Smet**

Intitulé

Remplacer l'intitulé par ce qui suit:

“Proposition de loi modifiant le Code judiciaire afin d'habiliter les associations de protection animale à agir en justice et instaurant une procédure de cessation autonome”.

JUSTIFICATION

Étant donné que l'amendement n° 4 vise à compléter la proposition de loi DOC 56 0226/001 par un article 3 nouveau introduisant une action en cessation similaire à celle instituée par la loi du 12 janvier 1993 concernant un droit d'action en justice en matière de protection de l'environnement, le Conseil d'État considère que le titre de la proposition de loi doit être complété par le fait d'instaurer au bénéfice des associations de protection animale une procédure en cessation autonome.

François De Smet (DéFI)